

התמסרותו לחינוך התורני

עסקנותו למען הציבור היתה בתחומים שונים, כמו, למשל, למען מוסדות תורה וחינוך חרדיים, למען לומדי תורה, כשבמיוחד התמסר למוסדות התורה שהקים סבא ז"ל, עליהם מסר את נפשו, והכל בהחבא ובצניעות, כשאפילו בני ביתו לא ידעו על כך. זכות מיוחדת ראה לעצמו בהיותו נמנה עם מייסדי "החינוך העצמאי" בארץ-ישראל, בהוראת גדולי ישראל שראו בכך הצלה לדור.

מנהלת אחד מבתיה"ס "בית יעקב" בתל-אביב סיפרה, כי בתחילת דרכו היה ביה"ס נתון בקשיים גדולים. העיריה סירבה להכיר בו, בטענה כי אין מקום לעוד בי"ס דתי באיזור, אבל בכ"ז היו בביה"ס 8 כיתות, כשכל אחת מאוכלסת ב-15-20 תלמידות. מבנה ביה"ס היה בבנין ישן מאוד, והבעיה העיקרית היתה, מנין לקחת את תשלום המשכורות מדי חודש. אבא ז"ל פנה אז למנהלת והבטיח לה, כי בסוף החודש יהיו משכורות לכל המורות. התקופה אז היתה קשה מבחינת הפרנסה, גם לאבא ז"ל, אבל המנהלת סמכה על הבטחתו והפעילה את בית-הספר, ואבא ז"ל דאג באמת למשכורות, ובכל פעם שכבר עמדו כמעט לסגור את ביה"ס, בעיקר בגלל חוסר כסף למשכורת, היה זה אבא ז"ל שנחלץ ודאג למילוי הצרכים.

גם כאשר עבר אותו בית-ספר לאיזור אחר בתל-אביב, נרתם אבא ז"ל לסייע בידי, וכאשר ראה שיש צורך בגננת – טילפן אבא ז"ל למנהלת והודיע לה שהוא מביא את בתו להיות גננת בהתנדבות. כשניסתה המנהלת להניא את אבא ז"ל מכך, בטענה שבת למשפחת הלפרן ראויה למשרה יותר מכובדת מלהיות גננת, השיב לה אבא ז"ל: "מה יותר מכובד מלחנך בנות לאידישקייט"? ואמנם הביא את בתו שמילאה את התפקיד עד שנמצא פתרון יסודי, וכן גם עשה פעם אחרת, כאשר היה צורך בגננת ל"סודי התורה"; והוא שלח לשם את בתו, כשהוא חש סיפוק עצום מן המעשה.

עם התייסדות "החינוך העצמאי" התקיים בית-ספר מטעמו בישוב יהוד, ומנהלו היה הרב בנימין הולס הי"ו, והנה יצא חוק הקובע, כי בית-ספר שאין בו 100 תלמידים לכל הפחות, אינו נחשב למוסד חינוכי שזכאי לקבלת תקציבים מהממשלה. הפסקת התקציב יצרה מצב חמור, עד שהיו נאלצים לסגור את בית-הספר והתלמידים שלמדו בו עברו ללמוד בבתי-ספר חילוניים. אחד העסקנים החרדיים שהשמועה הזו ציערה אותו, מיהר אל החזן איש זי"ע וסיפר לו על המאורע המעציב. החזן א קרא אליו מיד את הרב הולס ושאלו אותו לסיבות הסגירה, ולאחר שהסביר לו, התענין במספר

אבא ז"ל (השני מימין), בחגיגת הנחת אבן הפינה לבית-ספר של החנוך העצמאי, לימונו: ר' יחיאל בנדיקט ז"ל (נואם), הרב שלמה לורנץ שליט"א, הרב פנחס פרוידינגר ז"ל - מנהלו הראשון של החינוך העצמאי, ואחרון הרב משה שרייבר ז"ל - חבר עיריית בני-ברק

הילדים ובמספר המורים והן על ההוצאות המדוייקות, ולאחר שפירט בפני החזו"א את הכל, השיב לו החזו"א: "עלי ועל צוארי, לך תפתח מחדש את בית-הספר". אח"כ אמר החזו"א לאחד ממקורביו שיתקשר לר' חיים יעקב הלפרן ולבנו ר' נחום יואל, שכל אחד מהם יקבל על עצמו לשלם מחצית מעלות בית-הספר. הרב הולס מצדו יצא מיד לאסוף מחדש את התלמידים, ולאחר מאמץ עלה בידו לאסוף את רובם, וסבא ז"ל ואבא ז"ל מימנו במשך כמה חדשים את הוצאות החזקת ביה"ס, עד שמצאו דרך להשיג הכרה לביה"ס וכך חודשו לו התקציבים של הממשלה, והודות לכך בית-הספר קיים עד היום.

אבא ז"ל היה עקבי עד מאוד בכל מה שנוגע לחינוך חרדי מובהק לילדיו ולצאצאיו, אבל לא הסתפק בדאגה לילדיו, אלא הרחיב אותה גם לילדים מבתים אחרים. חשוב היה בעיניו עד מאוד, שבנות המסיימות חינוך יסודי של "בית יעקב" ימשיכו בו גם במסגרת על-יסודית, והשקיע הרבה מאמצים להניא בנות מללכת לבתי-ספר תיכוניים שאין רוח חכמים נוחה מהם. הוא שלח שליחים להורים, וכמו"כ שלח גם את בנותיו, כדי לשכנע הורים שישלחו את בנותיהם אך ורק לסמינרים של "בית יעקב".

עם כל עסקנותו בעניני ציבור שונים ומגוונים, ברח מן הכבוד וסירב להתעטר בתוארים שביקשו להעניק לו בהרבה הזדמנויות, ורק פעם אחת ויחידה עלה בידי ראשי הועד בני-יורק למען ישיבות רוז'ין בארץ-ישראל לשכנע אותו לקבל תואר "אורח כבוד" במלוה-מלכה השנתית הנערכת שם, גם זאת רק לאחר שנשיא הועד, הרב ישראל פרידמן שליט"א, בן כ"ק אדמו"ר מבויאן זצוק"ל, פנה אליו בענין זה, וכן פנה אליו גם כ"ק האדמו"ר מבויאן שליט"א, כשהוא מנמק זאת שהדבר הוא לכבוד אביו ז"ל. כך היה גם ב"דינר" של אגודת ישראל בתל-אביב, כשהסכים לקבל הוקרה כתומך הישיבות הק' בארץ, כשהרב יהודה מאיר אברמוביץ, שכיהן כיו"ר אגו"י בת"א, שיכנע אותו שזה לכבוד אביו ז"ל, שהוא ממשיך במפעליו.

עובדות מופלאות ממידת החסד שלו

אבא ז"ל היה מופלא במידת החסד, ואפשר לומר כי מידה זו היתה ממש טבועה ובלועה בדמו, וניכרה בו עוד משחר ילדותו. חז"ל אמרו בגמ' (חולין, סג): "למה נקרא שמה חסידה שעושה חסידות עם חברותיה", ומפרש שם רש"י הק': "מחלקת מזונותיה". המובן מזה הוא, שכאשר באה החסידה לאכול, היא מסוגלת להתגבר על רעבונה וזוכרת שיש לה חברות שאף הן צריכות לאכול, ולפיכך היא מחלקת את מזונותיה עם חברותיה,